

Liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamishankkeiden investointiavustusten avustushakemuksen liiteasiakirjat

Yleistä

Tätä asiakirjaa noudatetaan liikuntalain (390/2015) 13 §:n mukaisien liikuntapaikkarakentamisen valtionavustushakemuksissa.

Liikuntapaikkarakentamisen valtionavustukset haetaan [aluehallintoviraston sähköisessä asiointipalvelussa](#).

Valtionavustushakemuksen liitteinä toimitetaan tässä ohjeessa esitetyt asiakirjat.

Valtionapuviranomainen pyytää tarvittaessa hankekäsittelyssä tarvittavia asiakirjoja ja lisäselvityksiä.

Tapauskohtaisesti hakijaa voidaan pyytää toimittamaan muitakin kuin tässä ohjeessa esitettyjä liiteasiakirjoja.

Sähköisten asiakirjojen nimeäminen ja asiakirjojen päivääminen

Liitteet tulee nimetä sillä tavoin, että niiden nimestä selviää, mistä hankkeesta ja mistä liitteestä on kyse (esim. asemapiirros, talousarvio-ote, jne.). Kaikki asiakirjat varustetaan päiväyksellä, joka muutetaan, jos asiakirjaa päivitetään.

Hakemuksen liitteet

Valtionavustushakemukseen tulee liittää seuraavat asiakirjat:

- A. Rahoitusasiakirjat
- B. Rakentamisvalmiuden osoittavat asiakirjat
- C. Hankesuunnitelma
- D. Rakennustekniset asiakirjat

A. Rahoitusasiakirjat

- hanketta koskevat talousarvio-otteet tai rahoituspäätökset (kuten rahalaitosten lainatarjoukset, allekirjoitetut sijoitussopimukset, lainvoimaiset kunnalliset päätökset jne.)
- maapohjan hallinta; kauppakirja tai vuokrasopimus (vähintään 15 vuotta)

LISÄKSI jos hakijana on YKSITYINEN YHTEISÖ, on toimitettava:

- yhteisön hyväksytty toimintasuunnitelma ja talousarvio
- yhteisön rekisteriote
- yhteisön toimintakertomus tai muu vastaava selvitys edelliseltä tilikaudelta

- yhteisön tuloslaskelma ja tase edelliseltä tilikaudelta
- pankilta tai muulta rahoituslaitokselta saatu lausunto lainan saamisen mahdollisuudesta
- selvitys yhteisön omistuspohjasta

Maanhallinta; maapohjan omistuksen osoittamiseksi kunnilta riittää merkintä maan omistuksesta hakemuslomakkeessa, poikkeuksena ovat ulkoilureitit ja vastaavat hankkeet. Yksityiset yhteisöt toimittavat lainhuutotodistuksen, kauppakirjan tai vastaavan asiakirjan, jolla maaomistus voidaan varmistaa. **Jos hanke toteutetaan vuokramaalle, sekä kunnat että yksityiset yhteisöt liittävät hakemukseen vuokrasopimuksen.** Maanvuokrasopimuksen tulee olla voimassa vähintään **15 vuotta avustuksen myöntämisestä.**

B. Rakentamisvalmiuden osoittavat asiakirjat

- rakentamista varten saatu rakennuslupa tai vastaava
- muu lupa tai rakennusvalvonnan lausunto rakennusluvan vireillä olemisesta ja saannin edellytyksistä tai rakennusvalvonnan lausunto, että lupaa ei tarvita
- selvitys erillisellä liitteellä hankkeen toteuttamisen mahdollisesta esteestä (esim. kunnallisen päätöksenteon keskeneräisyys, valitus tuomioistuimeen)

Rakennuslupa

Niistä hankkeista, joiden toteuttaminen edellyttää rakennuslupaa, se liitetään hakemukseen. Jos rakennuslupaa ei ole, hakemukseen liitetään rakennusvalvontaviranomaisen **lausunto rakennusluvan vireillä olemisesta ja saannin edellytyksistä.** Muiden hankkeiden osalta hakemukseen liitetään rakennusvalvontaviranomaisen todistus siitä, että hankkeen toteuttamiselle ei ole estettä.

C. Hankesuunnitelma

Hankesuunnitelman osuus hakemuskäsittelyssä on kuvattu opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 37 §:ssä:

Perustamishankkeesta tulee laatia hankesuunnitelma, joka toimitetaan valtionapuviranomaiselle. Hankesuunnitelmaan tulee sisältyä pääpiirteittäinen selostus hankkeesta, selvitys hankkeen toteuttamisen tarpeellisuudesta ja toteuttamisajankohdasta sekä luonnossuunnitelmat ja kustannusarvio. Suunnitelmassa on eriteltävä hankkeeseen sisältyvät toimitilat (tilaohjelma). Opetus- ja kulttuuriministeriö voi antaa hankesuunnitelmaa ja muita hakemusasiakirjoja koskevia määräyksiä hankkeen toiminnallisuuden, teknisen laadun, turvallisuuden ja energiatehokkuuden arvioimiseksi.

Hankesuunnitelman sisältö

Hankesuunnitelma koostuu hakujärjestelmään tallennetusta kirjallisesta hankesuunnitelmasta, jossa esitetään alla olevien kohtien 1–7 sisältö, ja kohdan D. mukaisista rakennusteknisistä asiakirjoista. Erillistä kirjallista hankesuunnitelma-asiakirjaa ei toimiteta hakemuksen liitteenä. Hakujärjestelmään talletettava

kirjallinen hankesuunnitelma sisältää Liikuntapaikkarakentamisen suunta-asiakirjan määrittelemän liikuntapoliittisen selvityksen sisällöt.

Hakujärjestelmän kirjallinen hankesuunnitelma noudattaa seuraavaa otsikointia:

1. Liikuntapaikkaverkoston ja liikuntapaikan nykytilan selvitys

Kuvataan lyhyesti, miten hanke täydentää kunnan tai alueen liikuntapaikkakokonaisuutta. Hankkeen perusteluissa olennaista on kuvata liikuntapaikan vaikutusaluetta, liikuntapaikkaan kohdistuvaa kysyntää ja liikuntaolosuhteen monikäyttöisyyttä näyttöön perustuvien tunnuslukuin. Tunnuslukuina voi käyttää kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden lisäksi tietoja käyttövuorojen varauksista ja käytöstä, kunnan ulkopuolisten liikuntapaikkojen käytöstä ja vastaavien liikuntapaikkojen kävijämääristä muissa kunnissa. Perusteluissa voidaan tarkastella esimerkiksi kysynnän ja tarjonnan suhdetta, kävijämäärien seurannasta saatuja tietoja, käyttäjäryhmien rakennetta sekä liikuntaolosuhteiden ja käyttäjien sijaintia saavutettavuuden näkökulmasta.

Liikuntapaikkaverkoston suunnittelussa tulee huomioida uudet liikuntalajit ja innovatiiviset liikunnallisuutta edistävät hankkeet.

2. Perustelut hankkeen toteuttamisen tarpeellisuudesta

Valtionavustuslain mukaan valtionavustuksen yleisenä edellytyksenä on, että valtionavustuksen myöntäminen on tarpeellista. Liikuntapaikkahankkeet syntyvät paikallisista, alueellisista tai valtakunnallisista tarpeista.

Nykytilanteen kuvauksella, pääpiirteittäisellä selostuksella hankkeesta ja perusteluilla kuvataan hankkeen tarpeellisuus. Perusteluun liitetään tarveanalyysi kuntalaisten liikuntakäyttäytymisestä ja liikuntapaikan tuomasta lisäarvosta kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden, kilpa- ja huippu-urheilun tai harrastuksen edistämiseen. Kunnan tulee taata kunnan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus osallistua ja vaikuttaa liikuntaa koskeviin keskeisiin päätöksiin osana kuntalain (410/2015) 22 §:ssä säädettyjä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Hankesuunnitelmassa tuodaan esille:

- Liikuntapoliittiset perustelut
Liikuntalaki edellyttää, että liikuntapaikkarakentamisen avustuksella toteutetaan liikuntaolosuhteita laajojen käyttäjäryhmien tarpeisiin. Liikuntapolitiikan päämääränä on väestön fyysisen aktiivisuuden ja liikunnallisen elämäntavan lisääminen, eettisen kilpa- ja huippu-urheilun edistäminen, osallisuuden kasvattaminen sekä sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden parantaminen. Liikunnallisen elämäntavan perusta luodaan perheissä, varhaiskasvatuksessa, koulussa ja liikuntaharrastuksissa. Liikunnan edistämistoimenpiteitä

suunnataan kaikkiin elämänkulun vaiheisiin ja erityisesti liikkumattomiin ja vähän liikuntaa harrastaviin:

- o liikuntaolosuhteita kehittämällä
- o organisaatioiden toimintakulttuureja liikunnallistamalla
- o liikuntaseurojen ja -järjestöjen toimintaa tukemalla

Hankkeissa voidaan ottaa huomioon myös huippu-urheilun olosuhteiden kehittäminen.

Hakijan tulee hankesuunnitelmassa esittää laskelma maksuperusteista, joita on suunniteltu noudatettavaksi valtionavustuksella avustetun liikuntapaikan käyttäjille kohdistuvissa maksuissa, sekä vertailu muihin alueen vastaavien liikuntapaikkojen käyttäjille kohdistuviin maksuihin.

- Tasa-arvon tavoitteiden toteutuminen hankkeessa
Tavoitteena on, että julkinen rahoitus tukee tasa-arvoisuutta. Julkista toimijaa velvoittaa laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1989), jonka tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa. Hankesuunnitelmassa esitetään, kuinka hanke edistää tasa-arvoa.
- Yhdenvertaisuuden tavoitteiden toteutuminen hankkeessa
Tavoitteena on, että julkinen rahoitus tukee yhdenvertaisuutta. Julkista toimijaa velvoittaa yhdenvertaisuuslaki (1325/2014), jonka tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Hankesuunnitelmassa esitetään, kuinka hanke edistää yhdenvertaisuutta.

Liikuntapaikkahankkeet tulee toteuttaa siten, että mahdollisimman laaja käyttäjäjoukko voi niitä käyttää esteettömästi. Tämä edellyttää erilaisten toimintarajoitteiden huomioimista tilojen toiminnallisessa ja teknisessä suunnittelussa. Esitetään kuinka liikuntapaikan suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon liikunta- ja aistivammaiset, neurologisesti toimintahäiriöiset henkilöt, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt, kulttuurien moninaisuus ja eri ikäryhmät.

Esitetään liikuntapaikan soveltuvuus soveltavaan liikuntaan ja paraurheilumahdollisuudet.

Rakennushankkeessa yhdenvertaisuuden toteutuminen edellyttää mm. hyvää saavutettavuutta sekä esteettömyyden mahdollistavia tila- ja rakenneratkaisuja ja varustelua. Lisäohjeistusta valtionavustushankkeissa noudatettavista esteettömyysperiaatteista löytyy kohdasta D.

- Kestävä kehitys

Liikuntalain (390/2015) 2 §:n tavoitteena on edistää kestäväää kehitystä liikunnassa ja huippu-urheilussa. Tässä kohdassa tuodaan esille tavat, joilla hankkeessa huomioidaan ympäristö- ja ilmastotavoitteet sekä muut ekologisen kestävyiden periaatteet kuten:

- miten hankkeessa on arvioitu vaihtoehtoja uudisrakentamiselle sekä olemassa olevien kiinteistöjen (myös muiden kuin liikuntapaikkojen) soveltuvuutta tai muunneltavuutta liikuntakäyttöön
- miten hankkeessa huomioidaan materiaalitehokkuus, materiaalien uudelleenkäytettävyys ja jätteiden vähentäminen
- miten liikuntapaikkarakennuksessa huomioidaan elinkaariajattelu (pitkä käyttöikä, energiatehokkuus, helppo huollettavuus ja ylläpito) sekä muuntojoustavuus (tilojen muunneltavuus eri käyttötarkoituksiin)
- miten liikuntapaikka on maantieteellisesti saavutettavissa kestävillä kulkumuodoilla

Kaikista rakennuksista on esitettävä vähintään kaksi vähähiilistä energiaratkaisua (esim. maalämmön hyödyntäminen, jäähoidosta tulevan lauhdelämmön hyödyntäminen lämmityksessä, lämmöntalteenoton tehostaminen ja oikea sijainti järjestelmässä tuloilman kuivatuksen kannalta, aurinkoenergia, valaistus, ilmanpitävyyden parantaminen, jäähoidon tehostaminen jne.).

- Rakennustekniset perustelut
Esitetään perustelut valitulle rakennustavalle. Perusparannuksista esitetään syyt perusparannukselle.

3. Pääpiirteittäinen selostus hankkeesta

- Liikuntarakennuksista kuvataan liikuntapaikan osakokonaisuudet pinta-aloineen (m²) sekä niiden tukitilat sekä muut hankkeessa toteutettavat tilat
- Liikuntatilojen lattioiden pintamateriaalit ja mahdolliset erityisratkaisut
- Ulkoliikuntapaikkojen osalta luettelo suorituspaikoista, kentistä ja vastaavista hankkeen osista

Mikäli on kyse koulun yhteydessä oleva liikuntahalli tai muu usean toimijan yhteishanke, niin hankesuunnitelmassa käsitellään vain liikuntapaikkarakentamiseen kuuluvat tilat.

Rakennusteknisiin asiakirjoihin liitetään hankkeen huonetilaohjelma.

4. Suunnitelma hankkeen rahoituksen toteutuksesta

Hankkeen rahoitus kuvataan omarahoituksen sisällyttämisenä kunnan vuosittaiseen talousarvioon ja investointisuunnitelmaan. Yksityisten yhteisöjen osalta rahoitus esitetään kokonaisuutena,

joka voi koostua esimerkiksi omarahoituksen osuudesta yhteisön taseessa, lainasta rahoituslaitoksilta ja muista rahoituseristä.

5. Elinkaarikustannusten laskelma ja käyttötalousuunnitelma

Käyttötalousuunnitelmaa koskevassa hankesuunnitelman kappaleessa kuvataan hankkeesta aiheutuvat kulut, käyttäjiltä saatavat tulot ja muu hankkeeseen kohdistuva rahoitus, jolla kulut katetaan. Tarkempi elinkaarikustannusten laskelma ja käyttötalousuunnitelma liitetään rakennusteknisiin asiakirjoihin.

Muuta huomioitavaa

Tiedot hankkeen toteuttamisaikataulusta ja kustannusarviosta annetaan hakujärjestelmässä.

Hankkeen toteuttamisaikataulussa on syytä kiinnittää erityistä huomiota hankkeen rakentamisen aiottuun aloittamisajankohtaan sekä arvioituun valmistumisajankohtaan.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 36 §:n 1 momentissa tarkoitettu rakentaminen katsotaan aloitetuksi, kun uudisrakennuksen perusmuurin valaminen tai muun perustuksen rakentaminen taikka muutos- ja peruskorjaustyöhön liittyvät purkutyöt tai pysyvien rakenteiden teko on aloitettu.

Muissa kuin talonrakentamiseen liittyvissä hankkeissa kuten esimerkiksi urheilukentissä hankkeen aloittamiseksi noudatetaan tulkintaa, jonka mukaan rakentaminen katsotaan aloitetuksi, kun pohjamaan päälle tulevien rakennekerrosten tekeminen tai putkitusten tai kaapelointien asentaminen on aloitettu.

Liikuntatilojen toteuttamisen kustannuksista annetaan tieto hakujärjestelmässä. Tarkempi, esimerkiksi rakennusosapohjainen kustannusarvio tai tavoitehinta-arvio liitetään rakennusteknisiin asiakirjoihin.

D. Rakennustekniset asiakirjat

Tekniset suunnitelmat ja selvitykset: Rakennusteknisistä suunnitelmista hakija liittää hakemukseen yleissuunnitelmatasoiset tai sitä tarkemmat suunnitelmapiirustukset taulukossa mainitussa mittakaavassa ja rakennustapaselostuksen sekä muut tekniset selvitykset. Rakennustapaselostuksessa ilmoitetaan myös pohjatutkimusten perusteella tehdyn perustamistapalausannon tulos eli mikä on perustamistapa. Kaikki asiakirjat tulee nimetä niin, että nimestä tunnistaa, mistä asiakirjasta on kyse (Esim. rakennustapaselostus).

Asemapiirroksissa esitetään liikuntaesteisten autopaikat, pyöräpysäköinti, autolatauspistokkeiden paikat sekä pelastustiet ja hälytysajoneuvoreitit.

Pohjapiirroksissa esitetään rakennuksen esteettömyysratkaisut ja pelialueiden turvallisuuteen mm. pelialueilla liittyvät suunnitteluratkaisut.

Suunnitelmien esteettömyyttä arvioidaan valtioneuvoston asetuksen rakennuksen esteettömyydestä (241/2017) säännösten mukaisesti. Myös perusparannuskohteissa edellytetään esteettömyyspuutteiden parantamista. Lisäohjeita löytyy ympäristöministeriön internetsivuilta. Jos ei ole erityisiä muita perusteluja, on avustushakemuksen liitteenä olevissa suunnitteluasiakirjoissa esitettävä riittävä määrä liikuntatilan puku- ja peseytymistiloja, jotka tulee varustaa siten, että liikuntaesteinen henkilö voi niitä käyttää itsenäisesti tai avustajan avustuksella siten, että kulloisellakin hetkellä niitä voi käyttää samanaikaisesti riippumatta käyttäjän tai avustajan sukupuolesta. Tällöin niitä on pystyttävä käyttämään samanaikaisesti, vaikka ko. tilat olisi jaettu sukupuolten perusteella kahdeksi itsenäiseksi pukuhuonekokonaisuudeksi, kuten usein liikuntatilojen käyttötilanteissa on, tai tilanteissa, joissa pukuhuonetilat on varattu joukkueurheilussa kahden eri joukkueen käyttöön. Käytännössä tämä tarkoittaa useimmissa tapauksissa vähintään kahden erillisen liikuntaesteisille soveltuvan puku-, pesu- ja wc-tilan toteuttamista. Uimahalleista on esteettömyysasetuksessa lisäksi erillisiä määräyksiä. Lisäohjeita esteettömistä ratkaisuista löytyy [ympäristöministeriön internetsivuilta](#).

Pelikenttämerkinnät noudattavat ilman erityisiä perusteluja pelialueiden turvallisuuteen lajisäännöissä annettuja ohjeita. Seinäpinnasta ulkonevia pilareita ei hyväksytä sijoitettavaksi turvarajojen sisäpuoliselle alueelle ilman erityisperusteita.

Elinkaarikustannuslaskelma ja energiatodistus: Liikuntarakennushankkeita, kuten liikuntahalleja ja –saleja, uimahalleja, jäähalleja ja vastaavia, koskeviin hakemuksiin tulee liittää elinkaarikustannuslaskenta-asiakirja ja energiatodistus. Ulkoliikuntapaikoilta näitä asiakirjoja ei edellytetä. Lämmitettävistä ja jäädytettävistä ulkourheilupaikoista toimitetaan elinkaarikustannuslaskelmat. Opetus- ja kulttuuriministeriön ohje elinkaarikustannuslaskenta-asiakirjan ja energiatodistuksen laatimista varten löytyy hakuilmoituksesta kohdasta ohjeita ja oppaita.

Jää- ja uimahallien **suunnittelun lähtötiedot** selvitetään erillisellä liitelomakkeella, jotka löytyvät hakuilmoituksesta kohdasta ohjeita ja oppaita

Kaikista hankkeista toimitetaan

1. Yleiskartta, josta käy ilmi liikuntapaikan sijainti kuntarakenteessa ja josta voidaan arvioida hankkeen saavutettavuus tarkoitetulla alueella.
 - Saavutettavuuden analyysissä voidaan käyttää esimerkiksi [Lipas-hankkeessa](#) kehitettyä analyysityökalua
2. Esteettömyys selvitys
Liikuntapaikan esteettömyystiedot täytetään aluehallinnon sähköiseen asiointipalveluun muodostuvan linkin kautta liikuntapaikkatyyppin valinnan jälkeen. Liikuntapaikan esteettömyystiedot täytetään esteettömyyssovelluksen kautta, jossa valitaan ”Esteettömyys selvityslomake liikuntapaikkasuunnittelijalle”

- Avustushakemukseen tulee liittää sovelluksessa tehdyn esteettömyys selvityslomakkeen yhteenveto-pdf uudis-, perusparannus tai laajennuskohteista.
 - Peruskorjaushankkeiden kohdalla suositellaan teetettävän esteettömyyskartoitus ennen esteettömyys selvityksen tekoa. Esteettömyyskartoitus tuottaa tarkkaa mittatietoa kartoitettavasta kohteesta. Vertaamalla kerättyä tietoa olemassa oleviin määräyksiin ja ohjeisiin saadaan selville esteettömyyden nykytila sekä toimenpiteitä vaativat asiat. Kartoituksen voi suorittaa esteettömyyskartoittajakoulutuksen suorittanut henkilö. Tietoa koulutetuista esteettömyyskartoittajista saa muun muassa Invalidiliitolta.
3. Kustannusarvio (esimerkiksi rakennusosapohjainen kustannusarvio tai tavoitehinta-arvio)
 - Kustannusarvio esitetään eriteltynä kustannuserittäin. Kustannusarvio voi olla joko rakennusosa-arvio tai vähintään tilaohjelmaan perustuva tavoitehinalaskelma kustannustason arvioinnin helpottamiseksi. Jos kyseessä on esim. koulun liikuntahalli, kustannusarviossa esitetään liikuntahallin ja sen oheistilojen kustannukset eriteltynä koko hankkeen kustannuksista.
 4. Perusparannushankkeiden hakemuksiin liitetään kuntoarvio ja tarvittaessa kuntotutkimus tai kuntotutkimukset.

Liikuntahallit, liikuntasalit ja muut sisäliikuntaolosuhteet

5. Mittakaavaan tulostetut yleissuunnitelmatasoiset suunnitelmapiirrokset (pdf): asemapiirros 1:500, pohjapiirustukset 1:100 ja leikkaukset 1:50 tai 1:100, julkisivupiirustukset 1:100 tai 1:200
6. liikuntatilan lattiarakenne 1:10 ja pintamateriaali
7. Eri lajien kenttämerkinnät merkitään pohjapiirustukseen, tarvittaessa erillisessä liitteessä. Eri liikuntalajien turvarajat huomioidaan suunnitelmassa.
8. Huonetilaohjelma; kenttien koko/jako, kuntosali, pukuhuoneet, varastot ym.
9. Rakennustapaselostus esimerkiksi Talo 2000 -nimikkeistön mukaan
10. Talotekninen järjestelmäkuvaus: selvitys ilmanvaihtojärjestelmästä, kuivatuksesta, energiaratkaisuista, valaistuksesta ym. teknisistä ratkaisuista (yksi yhteenvetoasiakirja, ei toimiteta erillisiä taloteknisiä työselityksiä tai suunnitelmapiirroksia)
11. Elinkaarikustannusten laskenta ja käyttötaloussuunnitelma
12. Energiatodistus tai vastaava. Lämmitettävän uudisrakennuksen tai laajennuksen, jonka lämmitettävä nettoala on vähintään kymmenen prosenttia koko rakennuksen lämmitetystä nettoalasta ja lämmitetty nettoala ylittää suuruudeltaan 50 m² (ympäristöministeriön asetus rakennuksen energiatodistuksesta (1048/2017) 7 §), energiatehokkuusluokan minivaatimus on A

Uimahallit, maauimalat

5. Mittakaavaan tulostetut yleissuunnitelmatasoiset suunnitelmapiirrokset (pdf): asemapiirros 1:500, pohjapiirustukset 1:100 ja leikkaukset 1:50 tai 1:100, julkisivupiirustukset 1:100 tai 1:200
6. Uimahallin lähtöarvot suunnitteluun ([huom! siirry lomakkeeseen tästä](#))
7. Huonetilaohjelma; altaiden koko, puku- ja pesuhuoneet, varastot, kahvio/vastaanottoaula, tekniset tilat ym.
8. Rakennustapaselostus esimerkiksi Talo 2000 -nimikkeistön mukaan
9. Elinkaarikustannusten laskenta ja käyttötaloussuunnitelma

10. Energiatodistus tai vastaava

Jäähallit

5. Mittakaavaan tulostetut yleissuunnitelmatasoiset suunnitelmapiirokset (pdf): asemapiirros 1:500, pohjapiirustukset 1:100 ja leikkaukset 1:50 tai 1:100, julkisivupiirustukset 1:100 tai 1:200
6. Jäähallin lähtöarvot suunnitteluun ([huom! siirry lomakkeeseen tästä](#))
7. Huonetilaohjelma kaukalon koko, puku- ja pesuhuoneet, varastot, ensiaputila, kahvio ja tekniset tilat ym.
8. Rakennustapaselostus esimerkiksi Talo 2000 -nimikkeistön mukaan
9. Elinkaarikustannusten laskenta ja käyttötaloussuunnitelma
10. Energiatodistus ([jäähallin energialaskuri-lomake](#))
11. Jäähallien sekä jäädytysjärjestelmillä varustettujen ulko-olosuhteiden (tekojäät jne.) hankkeista esitetään suunnitelma hankkeessa syntyvän lauhdelämmön hyödyntämisestä sekä uudis- että peruskorjaushankkeissa.

Ulkourheilukentät ja -radat, lähiliikuntapaikat, pallokentät

5. Mittakaavaan tulostetut yleissuunnitelmatasoiset suunnitelmapiirokset (pdf): asemapiirros 1:500 tai 1:200, kentän mitoituspiirustus 1:500 tai 1:200, rakenne-/poikkileikkauspiirustukset 1:50 ja kentän kuivatussuunnitelma ja valaistussuunnitelma 1:500 tai 1:200
6. Rakennustapaselostus; mm. kentän perusvälineistöstä ja lähiliikuntapaikkojen osalta lista hankittavista liikuntavälineistä, selvitys energiaratkaisuista (valaistus, lämmitettävät ja jäähdytettävät ulko-olosuhteet) InfraRYL-nimikkeistön mukaan. Ulkoliikuntapaikkojen hankehakemuksessa tulee selvittää kierrätettävän materiaalin hyödyntäminen hankkeessa (esim. masuunikuona, betonimurske, vaahtolasi, ylijäämämaa-aines).
7. Jos kenttähankkeeseen sisältyy tekonurmipinnoitteita, asiakirjoissa esitetään käytettävä täyteaine. Kumirouhetäyteainetta (SBR) sisältäviä kenttiä ei avusteta. Suunnitelmissa esitetään, kuinka täyteaineen leviäminen ympäristöön estetään (pois lukien 100 % orgaaniset täyteaineet ja hiekkatekonurmi).
8. Lämmitettävistä ja jäähdytettävistä ulko-olosuhteista esitetään suunnitelma lauhdelämmön hyödyntämisestä.

Kuntoradat, valaistut ladut, ulkoilureitit

5. Asemapiirros soveltuvassa mittakaavassa (pdf)
6. Mittakaavat: pituusprofiili 1:2000, korkeus 1:100 tai 1:200
7. Radan poikkileikkaus ja rakenne
8. Rakennustapaselostus InfraRYL-nimikkeistön mukaan; selvitys kuntovälineistä ja opasteista. Ulkoliikuntapaikkojen hankehakemuksessa tulee selvittää kierrätettävän materiaalin hyödyntäminen hankkeessa (esim. masuunikuona, betonimurske, vaahtolasi, ylijäämämaa-aines).
9. Valaistussuunnitelma
10. selvitys energiaratkaisuista (valaistus, lämmitettävät ja jäähdytettävät ulko-olosuhteet). Jäähallien sekä jäädytysjärjestelmillä varustettujen ulko-olosuhteiden (tekojäät jne.) hankkeista esitetään

suunnitelma hankkeessa syntyvän lauhdelämmön hyödyntämisestä sekä uudis- että peruskorjaushankkeissa.

Uimarannat ja muut vesiliikuntaolosuhteet

5. Asemapiirros 1:500 (pdf)
6. Kartta, josta käy selville veden syvyydet, pohjan laatu ja veden korkeusvaihtelut
7. Laiturirakenteiden piirustukset 1:50 (pdf)
8. Mahdolliset rakennussuunnitelmat (ks. liikuntahallit)
9. Rakennustapaselostus InfraRYL-nimikkeistön mukaan

Muut liikuntapaikat

Esim. ampumaurheilupaikat, hevos- ja koiraurheilupaikat, pyöräilyradat, rullalautailu/- luistelupaikat, moottoriurheilualueet, kiipeilypaikat, laskettelurinteet, hyppymäet, golfkentät:

- Noudatetaan soveltuvin osin em. asiakirjaluetteloita
- Lajikohtaiset erityisvaatimukset tulee esittää hankekohtaisesti

Valtakunnallisesti merkittävät liikuntapaikkarakentamisen hankkeet

Jos hakija hakee avustusta valtakunnallisesti merkittäväksi katsomaansa hankkeeseen, hakemusasikirjoihin tulee liittää Suomen Olympiakomitean ja Suomen Paralympiakomitean lausunnot hankkeesta ja muut asian kannalta tarpeelliseksi katsomansa lausunnot.

Yksityiset hankkeet

Yksityisten yhteisöjen osalta avustuksen myöntämistä puoltaa kunnan osallistuminen hankkeeseen esimerkiksi osakkuudella yhteisöön, pitkäaikaisilla vuorosopimuksilla, tontin luovuttamisella tai edullisella pitkäaikaisella vuokrasopimuksella tai hankkeeseen liittyvän muun infrastruktuurin rakentamisella. Erityisesti yksityistä hanketta puoltavaa on, jos hanke täydentää kunnan muuta liikuntapaikkojen palveluntarjontaa tai on hanke, joita kunta ei mahdollisesti itse rakenna, esimerkkinä yhtä lajia palvelevat liikuntapaikat. Kunnan tukitoimista esitetään selvitys ja toimitetaan kopiot lainvoimaisista kunnallisista päätöksistä.